

Tietoa Onko energiaa? –aineistosta:

- Tämä on laadittu nuorille, joille itsenäinen asuminen on tulossa ajankohtaiseksi sekä jo ensimmäiseen omaan kotiin muuttaneille.
- Aineisto ohjaa pohtimaan omia energiankulutustottumuksia:
 - hahmottamaan, kuinka paljon erilaiset kodin laitteet kuluttavat sähköä
 - miten energiaa voi säästää ja miksi se on tärkeää
 - mistä sähkölasku koostuu ja millaisia sopimustyypppejä on tarjolla

Aineistoa voi hyödyntää mm. opetuksessa, kestävän kehityksen ja energiansäästön tietoiskuissa esimerkiksi opiskelijajärjestöjen koulutuksissa tai harrastustoiminnassa, nuorten itsenäisen asumisen ja talouden hallinnan ohjauksessa.

Aineiston on laatinut valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva, ja sen on rahoittanut kuluttajien energianeuvontaa rahoittava Energiavirasto.

Maksutonta energianeuvontaa saa Motivasta ja alueellisilta energianeuvojilta:
www.motiva.fi/energianeuvonta

Puhutaan energiasta

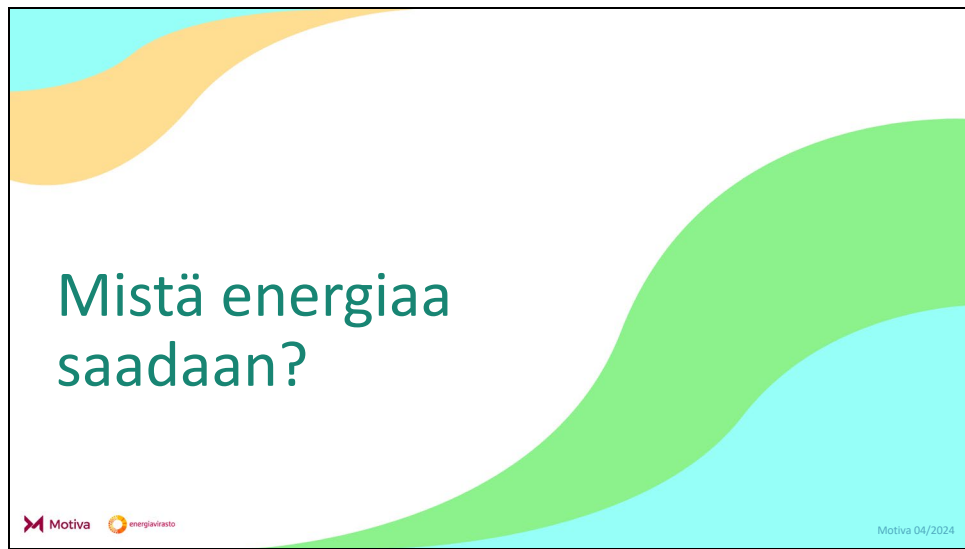
- Mistä energiaa saadaan?
- Mihin energiaa kuluu?
- Miksi energiaa kannattaa säästää?
- Miten voin itse toimia?

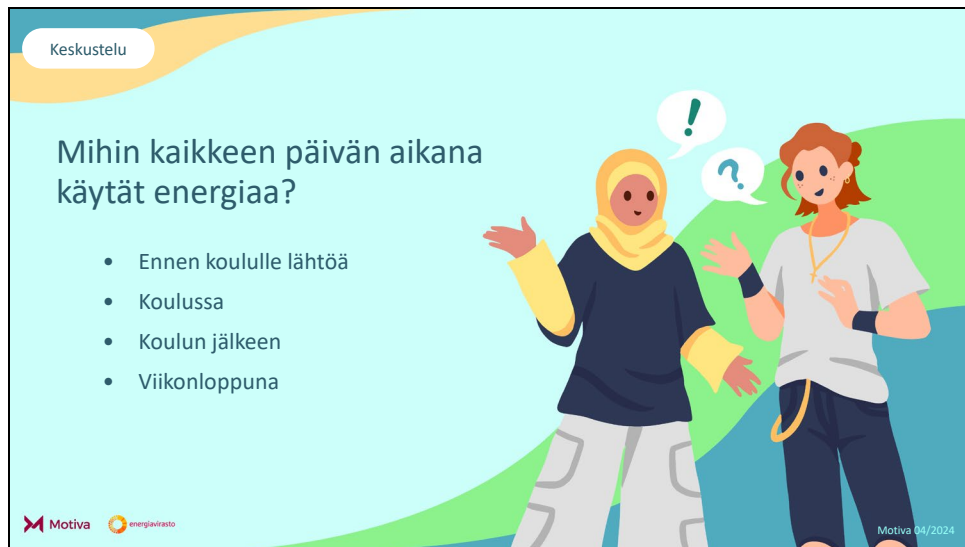

Motiva energiatieto

Kuten ehkä jo esittelystä saatoitte päätellä, niin tänään aiheena on energia! Kerron teille, millä eri tavoilla energiaa tuotetaan, mihin kaikkialle sitä kuluu sekä miksi energian järkevä käyttö on tärkeää. Energiantuotantoon liittyy ongelmia, mutta on olemassa myös monia ratkaisuja. Pääsette myös keskustelemaan ja miettimään omaa energiankäyttöänne sekä miten voitte säästää energiaa niin kotona kuin koulussa.

Kysymyksiä saa esittää missä vaiheessa vain.

Ennen kuin perehdytään energiantuotantoon, niin pääsette pohtimaan itse mihin kaikkeen päivän aikana teillä kuluu energiaa. Ottakaa pari tai menkää pienryhmiin ja jutelkaa mihin kaikkeen teillä on tänään kulunut energiaa:

- ennen kouluun lähtöä,
- koulussa,
- koulun jälkeen.

Entä eroaako viikonloppu arjesta jollain tapaa?

*Varaa pohdinnalle 5 minuuttia ja purkuun 5 minuuttia. Pyydä jokaista ryhmää kertomaan mitkä ovat kaksi yleisintä asiaa mihin energiaa ryhmäläisillä kului. Voit myös jakaa ryhmille teemat, eli yksi ryhmä pohtii mihin energiaa kuluu ennen koulupäivää, yksi pohtii energiankäyttöä koulussa, jne. **Tehtävän on tarkoitus olla päivän aiheeseen herättelevä, joten siksi aika on rajattu.***

Energiaa on monenlaista: liike-energiaa, valoenergiaa, sähkö- ja lämpöenergiaa. Tänään keskitytään sähkö- ja lämpöenergiaan, joita käytämme arjessa. Mietittekün yhdessä jo, että mihin kaikkeen energiaa kuluu ja käydään seuraavaksi läpi mistä energiaa saadaan.

Tyypillisesti energiaa tuotetaan voimalaitoksissa. Sähköä ja lämpöä voidaan tuottaa myös paikallisesti. Paikallisesti energiaa voidaan tuottaa esimerkiksi omakotitaloon lämmittämällä puunpoltolla (takka, puukattila) tai osa tarvittavasta sähköstä voidaan tuottaa aurinkopaneeleilla

Tiedätekö termin CHP? Sillä tarkoitetaan voimalaitosta, jossa samaan aikaan tuotetaan lämpöä ja sähköä.

Lisätietoa:

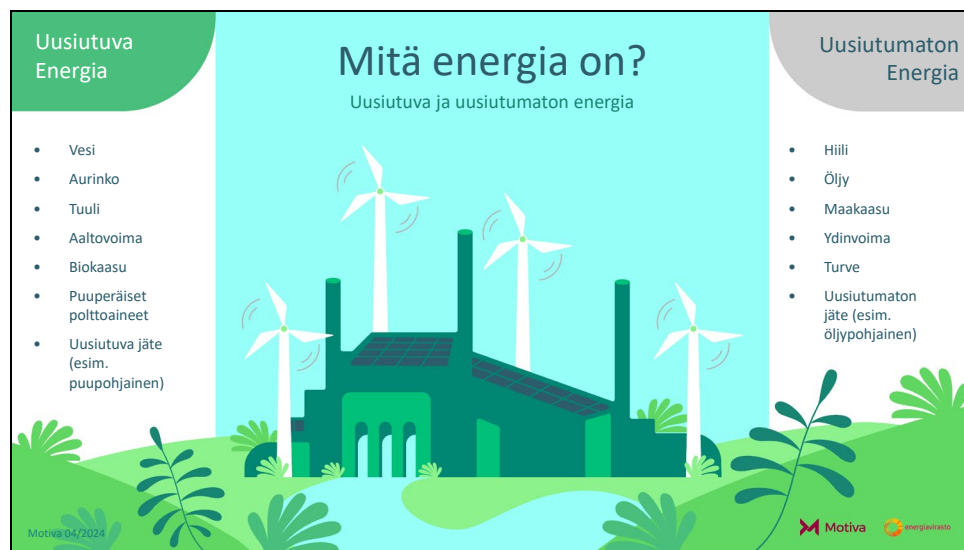
CHP = Combined Heat and Power, yhdistetty lämmön ja sähköntuotanto, voidaan tuottaa hiilellä, öljyllä, hakkeella, puulla, maakaasulla, biokaasulla, jätteellä

***Tilaisuuden vetäjä tutustuu paikalliseen energiantuotantoon yleisellä tasolla, että voi nostaa esille paikallista tuotantoa, kuten "teillä kaukolämpöä tuotetaan uusiutuvalla energialla tai teillä on tuulivoimapuisto". Oppilaille jää asiat paremmin mieleen ja yleisetkin osiot tuntuvat ymmärrettäviltä, kun ne sitoutetaan omaan toimintaympäristöön**

Lisätietoa:

Lämpöenergian käyttötarkoitukset: lämmitys, mekaanisen energian muuttaminen [autojen polttomoottorit], sähköenergian muunnos

Sähköenergian käyttötarkoituksen: liike, valo, lämpö

Energiaa voidaan tuottaa niin uusiutuvilla kuin uusiutumattomilla luonnonvaroilla. Uusiutuvalla energialla tarkoitetaan auringosta, tuulesta, maaperästä, vesistöistä ja biopolttoaineista saatavaa energiaa. Sähköä voidaan tuottaa esimerkiksi aurinkopaneeleilla tai tuulivoimaloissa.

Jäte voi olla uusiutuvaa tai uusiutumatonta energiaa. **Jätteenpolto on uusiutuvaa energiaa ainoastaan silloin, kun poltettava jäte on peräisin uusiutuvasta lähteestä.** Esimerkiksi talonrakentamisesta syntyvät puujäte on uusiutuvaa ja muovijäte uusiutumatonta.

Suomen tavoitteena on olla vuoteen 2035 mennessä ensimmäinen fossiilivapaa hyvinvointiyhteiskunta maailmassa. Olemme pyrkimässä eroon uusiutumattomien luonnonvarojen käytöstä.

Lisämateriaalia:

- <https://audiovisual.ec.europa.eu/en/event/57612> , erityisesti What is renewable energy? Kaikkiin videoihin saa valittua tekstityksen videon sivussa olevasta Language – valikosta.

Fossiilista vai fossiilivapaata energiaa?

- Fossiilinen energia
 - muodostunut biomassasta sekä eliöistä, jotka ovat varastoituneet maaperään miljoonia vuosia sitten
 - kaikki fossiiliset polttoaineet ovat uusiutumattomia luonnonvaroja
- Fossiilivapaa energia
 - kaikki uusiutuva energia
 - ydinvoima

An illustration showing a blue truck dumping dark coal into a blue container. Next to it is a blue barrel with a flame icon, and another blue barrel with a drop icon. The scene is set on a green hill with some brown leaves. The background is a light blue sky with a yellow sun.

Motiva energiatieto Motiva 04/2024

Energiaa voidaan tuottaa niin fossiilisesti kuin fossiilivapaasti. Fossiilisilla polttoaineilla tarkoitetaan polttoaineita, jotka ovat muodostuneet biomassasta ja varastoituneet maaperään miljoonia vuosia sitten. Fossiilinen energia ei uusiudu, ja sen käytöstä aiheutuu kasvihuonepäästöjä. Polttoaineet ovat esimerkiksi kivihiili, öljy tai maakaasu.

Fossiilivapaa energia ei sisällä fossiilisia energianlähteitä. Ydinvoima ei ole fossiilista polttoainetta, vaikkei se ole myöskään uusiutuvaa polttoainetta.

Ilmastonmuutos

- Fossiilinen energia lisää kasvihuonekaasuja, jotka kiihdyttävät ilmastonmuutosta. Tämä aiheuttaa mm:
 - vedenpinnan nousu, jääpeitteiden häviäminen, tautien lisääntyminen, ruoan puute, kuivuus, tulvat ja muut ympäristöhaitat
- Energian säästöllä ja energiatehokkuutta parantamalla:
 - vähennetään energian tuotannon tarvetta ja fossiilisten polttoaineiden käytöstä syntyviä päästöjä
- Suomessa tuotetaan ensisijaisesti fossiilivapaata tai uusiutuvaa energiaa
 - ydinvoima, vesivoima, tuuli- ja aurinkovoima

Motiva energiasäästö Motiva 04/2024

Ilmastonmuutos on aikamme suurin haaste ja se aiheuttaa monissa maissa ongelmia, kuten pulaa ruoasta kuivuuden ja tulvien vuoksi. Samalla se uhkaa monia eläinlajeja.

Ilmastonmuutosta hillitään energiansäästöllä, kun vähennetään energiantuotannon tarvetta ja varmistetaan, että tarvittava energia pystytään tuottamaan päästöttömästi. Suomessa energia tuotetaan ensisijaisesti fossiilivapaalla energialla, kuten vesivoimalla, tuulella ja ydinvoimalla. Tarvittaessa sitä täydennetään fossiilisella energialla, kuten hiilivoimalaitoksilla. Esimerkiksi kylminä pakkaspäivinä tarvitaan enemmän energiaa.

Energiansäästö on tärkeää, jotta vähennetään kasvihuonekaasupäästöjen syntymistä uusiutumattomien luonnonvarojen ja fossiilisen energian käyttämisessä.

Lisätietoa:

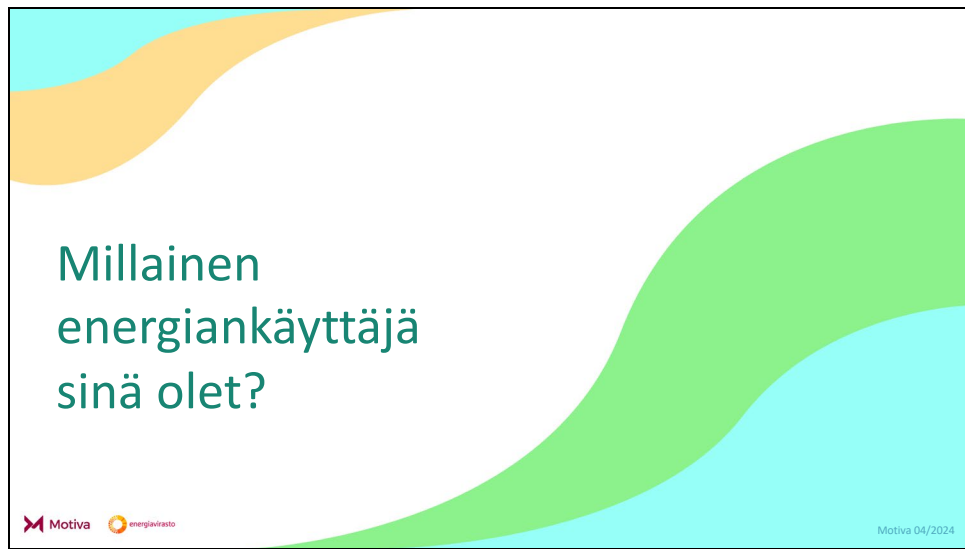
Euroopan ympäristökeskus: Energian tuotanto ja kulutus kuormittavat kuitenkin ympäristöä huomattavasti kasvihuonekaasujen ja ilmansaasteiden, maankäytön, jätteiden ja öljyvuojojen muodossa. Tämä kuormitus edistää ilmastonmuutosta, vahingoittaa luonnon ekosysteemejä ja ihmisen rakentamaa ympäristöä ja vaikuttaa haitallisesti ihmisten terveyteen.

Hiilidioksidipitoisuuden kasvu ilmakehässä kiihdyttää

[ilmastonmuutosta](#) aiheuttavan ja nostaa maapallon keskilämpötilaa.

Maailmanlaajuinen energiankysyntä on kasvussa, ja tämä kasvattaa entisestään hiilidioksidipäästöjä.

Monissa maissa energiankysyntään vastataan ensisijaisesti fossiilisilla polttoaineilla (öljy, kaasu ja hiili).

Meillä Suomessa käytetään paljon energiaa ja energiaa tarvitaankin monien tuttujen asioiden käyttämiseen. Kodeissa suurin osa, yli puolet, energiasta kuluu lämmitykseen. Koska asumme pohjoisessa, täytyy rakennuksia talvella lämmittää. Toisena tulee lämmin vesi, jota kuluu esimerkiksi suihkussa ja tiskatessa. Kotien sähkölaitteet, ruoan valmistus ja sauna kattaa loput, eli noin 30 %.. Minkä arvelette kuluttavan eniten kotona energiaa? Entä vähiten?

Kodin sähkölaitteiden sähkötehot vaihtelevat suuresti. Saunan sähkökiuas on useissa kodeissa kaikkein suuritehoinen laite. Myös sähköuuni lukeutuu kodin suuritehoisimpiin laitteisiin.

Laitteen energiankulutukseen vaikuttaa merkittävästi myös se, kuinka pitkään tai energiatehokkaasti laitetta käytetään.

Esimerkiksi (2 vaihtoehtoa):

- Pyykinpesukoneen energiankulutus pienenee sen mukaan, mitä matalalämpoisemmällä pesuohjelmalla vaatteet pestään. Vaatteiden pesuun käytettävän veden lämmittäminen kuluttaa huomattavan osan pyykinpesukoneen energiankulutuksesta.
- Tietokoneen käytön energiankulutukseen vaikuttaa se, käytätkö läppäriä, pöytämallista tietokonetta tai tehokasta pelikonetta. Kolme tuntia pelikoneen käyttöä kuluttaa enemmän energiaa kuin kahdeksan tuntia pöytäkoneen tai läppäriin käyttöä. Jos saman tehtävän voisi hoitaa kännykällä, energiankulutus olisi vain murto-osan muihin verrattuna.

Sillä on väliä, milloin käytät

- Sähkön hinta vaihtelee tunneittain tuotanto- ja kulutustilanteen mukaan
 - hintaa määräävät pohjoismaisessa sähköpörssissä
- Järkevintä on ajoittaa kulutus hetkiin, jolloin sähköä on saatavilla edulliseen hintaan.
 - kaikki hyötävät ajoittamisesta sähkösovimuksesta riippumatta
 - sähkönkäytön siirtäminen huippukulutustunneilta edullisempaan aikaan vaikuttaa myös tuleviin sähkösovimusten hintoihin
 - sähkö on usein edullisempaa öisin ja viikonloppuisin, jolloin kulutus on vähäisempää
- Hintatietoja voi seurata esim. [Fingridin Tuntihinta-sovelluksesta](#)

Motiva energiasäästäjä Motiva 04/2024

Sähkön kulutus on suurinta arkena aamuisin, kun ihmiset heräävät ja valmistautuvat töihin tai kouluun lähtöön, sekä iltaisin, kun ihmiset ovat palanneet kotiin ja aloittavat kodin askareet kuten ruuan laitton ja kodinhoidon.

Näinä korkean sähkönkulutuksen hetkinä myös sähkön hinta on kaikkein kalleinta. Edullisinta sähkö on vastaavasti öisin ja viikonloppuisin, kun sähkön kulutus on pienempää.

Sähkönkulutuksen siirtäminen pois huippukulutustunneilta on monella tapaa järkevää. Sähkön kuluttaja saa sähköä halvempaan hintaan, ja tällä on positiivinen vaikutus myös energian tuotantoon ja jakeluun.

Sähkön hinnan seuranta on helppoa, ja siihen on tarjolla useita vaihtoehtoja. Sähkön hintaa voidaan tarkastella tuntitasolla esimerkiksi Fingridin Tuntihinta-sovelluksesta tai sähköyhtiön tarjoamista palveluista.

Mitä voit tehdä kotona?

- Kiinnitä huomiota sähkölaitteiden käytön ajankohtaan. Hyödynnä ajastustoimintoja esim.
- astianpesukoneessa, pyykinpesukoneessa, sähkökiukaassa, kylpyhuoneen mukavuuslattialämmityksessä, ilmalämpöpumpussa, auton moottorin esilämmityksessä ja sähköauton latauksessa
- Mitä useampi laite on yhtäaikaaisesti päällä, sitä suuremman kulutushuipun ne aiheuttavat.

Motiva energiasäästäjä Motiva 04/2024

Sähkönkäytön siirtäminen pois näiltä korkean kulutuksen tunneilta ei tarkoita sitä, että arjen pitäisi hankaloitua:

Kodinkoneissa on poikkeuksetta tarjolla erilaisia ajastustoimenpiteitä, minkä avulla laitteiden käynnistämistä voidaan ajoittaa.

Modernit kodinkoneet tai lämmityslaitteet osaavat lukea pörssisähkön hintaa, ja ajoittaa sähkönkulutusta automaattisesti edullisimmille, eli kaikkein pienimmän kulutuksen tunneille.

Oppilaat voivat pohtia tai tarkastella, mitä laitteita oppilaiden kotona voidaan ajastaa? Hyödynnetäänkö laitteiden ajastustoimintoja arjessa?

Näin teet sähkösopimuksen

Kotiin tarvitaan sähkösopimus. Opiskelija-asuntolassa tai vuokra-asunnossa sähkö voi kuulua vuokraan, jolloin sopimus on vuokranantajalla. Tavallisia sähkösopimuksia ovat:

- **Pörssisähkö**
 - hinta vaihtelee tunneittain
 - pienentää kuluja, jos sähkönkäyttöä ajoittaa edullisille tunneille ja välttää kulutusta kalliin sähkön tunneilla
- **Kiinteähintainen sähkö**
 - hinta pysyy samana koko määräaikaisen sopimuskauden
 - ei tarvitse aktiivisesti seurata sähkön hintaa
- **Toistaiseksi voimassa oleva**
 - hinta voimassa toistaiseksi ja hinta voi muuttua kuukauden ilmoitusajalla
 - sopimuksen voi vaihtaa ja päättää joustavasti

Motiva energiasäästön
Motiva 04/2024

Jokaisessa kodissa pitää olla sähkösopimus. Joissain vuokratyöpaikoissa tai opiskelija-asuntoloissa sähkö maksetaan osana vuokraa.

Suomessa on perinteisesti tarjottu kolmea erilaista sähkösopimusmallia:

Pörssisähkösopimuksessa hinta vaihtelee joka tunnilla, mikä mahdollistaa kulutuksen siirtämisen edullisimmille tunneille.

Kiinteähintaisessa sähkösopimuksessa sähkön hinta pysyy koko samana koko sopimusjakson ajan, mikä on tyypillisesti yhden tai kaksi vuotta. Tämä sopimus on kuluttajan näkökulmasta helppo vaihtoehto, koska sähkön hinta on aina sama, mutta kiinteähintaiset sähkösopimukset ovat tyypillisesti pörssisähkösopimusta kalliimpia.

Toistaiseksi voimassa olevassa sähkösopimuksessa sähkön hinta pysyy samana, mutta sähkön myyjä voi muuttaa sähkön hintaa kuukauden varoitusajalla. Sähkön hinta voi muuttua esimerkiksi neljä kertaa vuodessa.

Voit kysyä oppilailta vastaamaan viittaamalla, kuinka moni tietää millainen sähkösopimus heidän kotonaan on käytössä?

Kaksi laskua sähköstä

Sähkölaskussa maksat sähköenergiasta ja sähkön siirrosta käyttöösi.

- **Sähkönmyyntilasku**
 - koostuu kuukausimaksusta ja sähköenergiasta kulutuksen mukaisesti
 - voit ostaa haluamastasi sähköyhtiöstä
 - vertaile sähkön toimittajia, hintoja ja sopimusehtoja: sahkonhinta.fi
- **Sähkönsiirtolasku**
 - sisältää perusmaksun ja siirtomaksun + sähköveron
 - näillä maksuilla jakeluverkkoyhtiö mm. rakentaa ja ylläpitää sähköverkkoja
 - jakeluverkko määräytyy asuinpaikkasi mukaan, etkä voi kilpailuttaa sitä

Motiva energiasivusto

Motiva Oy/2024

Kotitaloudet saavat kotiinsa kaksi sähkölaskua.

Sähkönmyyntilasku koostuu kiinteästä kuukausimaksusta sekä sähköenergian hinnasta, mikä määräytyy sähkön kulutuksen sekä voimassa olevan sähkösopimuksen perusteella.

Tarjolla olevia sähkösopimuksia sekä sähkön toimittajia voi kilpailuttaa vapaasti, eli kotitaloudet voivat itse valita haluamansa sähkösopimuksen, kuten pörssisähkösopimuksen tai määräaikaisen sähkösopimuksen, haluamaltaan toimijalta.

Sähkönsiirtolasku sisältää kiinteän perusmaksun, sekä kulutuksen perusteella laskutettavan siirtomaksun ja sähköveron. Perusmaksu ja siirtomaksu pysyvät samanhintaisena, eli ne ovat ennalta määrätyn suuruisia.

Hinnoittelusta vastaa paikallisten sähköverkkojen haltija, eli jakeluverkkoyhtiö. Jakeluverkkoyhtiö määräytyy asuinpaikan perusteella, eikä sitä voi kilpailuttaa.

The poster features a white background with large, flowing, abstract shapes in yellow, green, and cyan. The title 'Energiansäästö' is in a bold, dark teal font. Below it, the subtitle 'Kaikki yhdessä: kotona, vapaa-ajalla, koulussa ja yhteiskunnassa' is in a smaller, dark teal font. At the bottom left, there are logos for 'Motiva' and 'energiavirasto'. At the bottom right, the text 'Motiva 04/2024' is visible.

Energiansäästö

Kaikki yhdessä: kotona, vapaa-ajalla, koulussa ja yhteiskunnassa

 Motiva energiavirasto

Motiva 04/2024

Mitä hyötyä energiansäästöstä on sinulle?

- Energiaa säästämällä säästät myös rahaa.
- Kun tiedät mistä energiankäyttösi muodostuu, on helpompaa karsia tarpeetonta kulutusta.
- Vähentämällä energiankäyttöä pienennät omaa hiilijalanjälkeäsi.
- Jos sähkö, lämmitys ja vesi kuuluvat asunnon vuokraan, kohtuullisuus kulutuksessa on silti järkevää, jotta vuokrataso ei lähde nousuun.

Motiva energiasäästö Motiva 04/2024

Mitä vähemmän kulutat energiaa, sitä vähemmän siitä myös maksat. Energian kulutus maksaa aina, vaikka sähkön hinta olisi ajoittain halpaa. Sähkön siirtomaksut ja verot maksavat aina saman verran.

Energiansäästö on myös ympäristöteko. Säästämällä energiaa ihmiset voivat pienentää omaa ympäristövaikutustaan, sekä hiilijalanjälkeään.

Ottamalla selvää siitä, paljon kulutat energiaa, ja mistä kaikesta energiakäyttösi muodostuu, voit vaikuttaa energiankulutukseesi ja asettaa sille tavoitteita.

Vaikka energiamaksut kuuluisivatkin asunnon vuokraan, sen kustannukset katetaan loppujen lopuksi aina vuokrien maksuissa. Tämän vuoksi kohtuullisuus energiankulutuksessa vaikuttaa myös vuokranmaksun suuruuteen.

Mitä hyötyä energiansäästöstä on ympäristölle ja yhteiskunnalle?

- Energiantuotannosta, jakelusta ja käytöstä syntyy ympäristövaikutuksia. Niitä syntyy esim. kun:
 - erilaisia energialähteitä tuotetaan
 - sähköverkkoja rakennetaan ja ylläpidetään
 - öljyn ja kaasun kuljettamisesta jalostamoihin ja käyttäjille
- Fossiililla polttoaineilla tuotetun energian käyttö aiheuttaa ilmaston lämpenemistä
- Yhteiskunta sähköistyy, esimerkiksi polttomoottori-autoista siirrytään sähköiseen liikenteeseen.
 - tarvitaan enemmän puhtaasti tuotettua energiaa.
 - käyttöä ajoitetaan hetkiin, jolloin sähköä tuotetaan puhtaasti esim. tuulivoimalla.

Motiva energiasäästö Motiva 04/2024

Miksi energian säästäminen on ekologista ja kestävää?

Energian tuottaminen sekä jakelu vaativat aina resursseja sekä luonnonvaroja. Vaikka energia tuotettaisiin uusiutuvalla energialla, niiden tuotantolaitosten rakentaminen kuluttaa luonnonvaroja sekä tuottaa päästöjä.

Energian siirtoverkkojen ylläpito ja rakentaminen aiheuttavat myös ympäristövaikutuksia.

Yhteiskunta on sähköistymässä kovaa vauhtia, ja mikä lisää puhtaan sähköntuotannon tarvetta. Sähköistyminen pienentää kokonaisenergiantarvetta, ja mahdollistaa energian käytön ajoittamisen parhaisiin hetkiin.

Oikea-aikainen sähkönkäyttö pienentää uusien tuotantolaitosten tai siirtoverkon vahvistumisen tarvetta!

On kuitenkin muistettava, että kaikkein parasta energiaa on käyttämättä jäänyt energia!

Energiansäästö kotona

- Säädä huonelämpötilat oikein: oleskelutiloihin 20-22 °C, makuuhuone viileämmäksi.
- Vältä lämpimän veden juokсутusta: lyhennä suihkuaikaa, älä pese astioita juoksevan veden alla.
- Pese täysiä pyykki- ja tiskikoneellisia.
- Lämmitä ruoka mieluiten mikrossa uunin tai liedon sijasta.
- Sammuta virta viihdelaitteista käytön jälkeen.
- Sammuta valot huoneista, joissa et oleskele.
- Lämmitä sauna 70-80 °C:een ja mene löylyihin viiveettä. Sammuta kiuas heti saunomisen päättyttyä.

Motiva energiasäästö

Motiva 04/2024

Pohditaan seuraavaksi millä eri tavoilla voitte omassa toiminnassanne säästää energiaa. Onko jotain laitteita, joita voitte käyttää vähemmän tai riittäisikö lyhyempi suihku? Valitkaa ryhmässänne 1-2 sellaista energiansäästökeinoa, joita voisitte itse toteuttaa.

Energiansäästö vapaa-ajalla

- Kulje julkisilla, kävellen tai pyörällä. Järjestä kimppa-kyytejä niille reiteille ja matkoille, jotka kuljetaan autolla.
- Shoppaile vain tarpeeseen. Mieti, voitko lainata tai vuokrata laitteita tai vaatteita, joita käytät vain harvoin.
- Ole vastuullinen energiankäyttäjä myös kuntosalilla ja uimahallissa: vältä lämpimän veden tarpeetonta valuttamista, sulje huolellisesti ulko-ovi ja löylyhuoneen ovi kulkessasi.
- Kierrätä ja korjaa. Käytöstä poistettavat sähkölaitteet kuuluvat elektroniikkaromun keräykseen, eivät sekajätteeseen.
- Vähennä ruokahävikkiä - ota lautaselle sen verran mitä syöt.

Motiva energiasäästö

Oletko miettinyt, että voisit tehdä energiaa säästäviä valintoja myös vapaa-ajalla kodin ulkopuolella?

Vaatteiden, ruuan ja tavaroiden valmistus ja kuljetus kuluttavat huomattavan määrän energiaa.

Kulutuksen pienentäminen, jätteen ja hävikin vähentäminen sekä oikeanlainen kierrätys pienentävät energiankulutusta!

Oletteko harkinneet esimerkiksi käytetyn tai kunnostetun elektroniikan ostamista?

Energiansäästö oppilaitoksissa

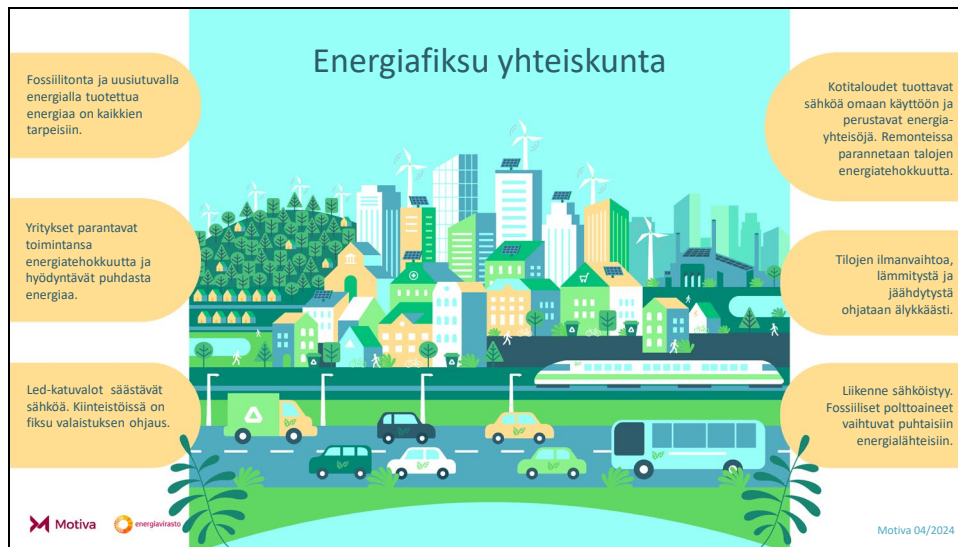
Motiva 04/2024

- Sulje ovet ja ikkunat.
- Ilmoita ongelmista henkilökunnalle: huonosti sulkeutuvat ikkunat, jatkuvasti vuotava hana tai wc-istuin aiheuttavat turhaa kulutusta.
- Vähemmän digiä, irrota laitteet ja laturit pistorasiasta.
- Lyhyemmät suihkut ja tehokkaat käsipesut.
- Vähennä ruokahävikkiä.
- Viimeinen sammuttaa valot.

Motiva energiasäästö

Miten on mahdollista säästää koulussa energiaa? Voitko itse vaikuttaa omilla toimilla?

Energiafixussa yhteiskunnassa uusiutuvan energian osuus energiantuotannosta kasvaa jatkuvasti, ja fossiiliset polttoaineet väistyvät niin energiantuotannon kuin liikkumisenkin polttoaineena.

Remonttien yhteydessä talojen energiatehokkuus paranee, ja niitä lämmitetään energiatehokkaammilla ja uusiutuvaa energiaa hyödyntävillä lämmitysmuodoilla. Kotitalouksiin asennetaan aurinkopaneeleita tai muita sähkön pientuotantolaitoksia. Kodin energiankulutus pienenee ja energiaa kulutetaan fiksuun aikaan automaattisesti, automatiikan ja laitteiden sisältämän älyn avulla.

Kotitalouksien lisäksi myös muun yhteiskunnan, kuten kuntien, kaupunkien sekä yritysten olisi tärkeää panostaa energiansäästöön sekä ympäristövaikutustensa pienentämiseen.

Tehtävä

Kotiin pohdittavaksi

- Selvitä sähkönkulutuksesi
 - kuinka paljon ja milloin?
- Pohdi omaa energiankulutustasi.
- Miten sinä voit säästää energiaa?
- Mitä sähkönkäyttöä voit siirtää arkipäivien aamuista ja alkuiilloista toiseen ajankohtaan?

Motiva energiasivusto Motiva 04/2024

Kestävä energiankäyttö lähtee siitä, että tietää paljonko energiaa kuluu ja mihin sitä kuluu. Selvitä kotisi sähkönkulutus ja mitkä ovat eniten energiaa kuluttavia laitteita. Mieti miten voisit vähentää käyttöä tai ajoittaa sitä niihin hetkiin, kun sähkö on edullista ja sen tarjonta on hyvä. Hyödynnetäänkö teidän kotona sähkölaitteiden ajastusta?

Sähkönkulutuksen voit selvittää Fingridin Datahub –palvelusta tai sähköyhtiösi palvelusta. Vertaa nykykulutusta edellisen vuoden kulutukseen. Pohdi, mitä kotona voisi tehdä sähkön säästämiseksi ja laske paljonko 5 %:n säästö pienentää sähkölaskua.

<https://www.fingrid.fi/sahkomarkkinat/datahub/kirjautuminen-datahubin-asiakasportaaliin/>

Vaihtoehtoisesti kulutusta voi verrata **yleisiin tietoihin**:

https://www.motiva.fi/koti_ja_asuminen/remontoi_ja_huolla/energiatehokas_sahkolammitus

<https://yhdedssa.fortum.fi/sahkonkulutus>

<https://www.vertaaensin.fi/sahko/sahkonkulutus>

Muista, että voit vaikuttaa energiankäyttöön myös kotisi ulkopuolella. Miten voit tehdä kestäviä valintoja ja minkälaisilla toimilla?

